

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/266/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614208115
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena XXXDudzíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:4614208115.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou JUDr. Helenou Dudzíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú N. X. nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Topoľčany, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: P. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., H. XXX/XX a W. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., F. U./XX, t.č. U. X, E. X, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.
Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletého dieťaťa podal návrh na zníženie výživného, v ktorom návrhu uviedol, že posledná úprava výživného bola v r.2012, kedy mu bolo upravené výživné v sume 60,- eur. V súčasnej dobe sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody pre prečin zanedbania povinnej výživy a keďže má ďalšie vyživovacie povinnosti žiadal znížiť výživné na maloletú N. X. zo sumy 60,- eur na sumu 27,13 eur.

Návrh doplnil v tom smere, že sa mu znížil príjem a platí ešte ďalšie vyživovacie povinnosti a v súčasnej dobe jeho čistý príjem je približne 20,- eur mesačne.

Matka s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila a uviedla, že maloletá N. navštevuje 7.ročník ZŠ B., jedná sa o dospelávajúce dievča a vznikajú jej náklady na štúdium, cestovné, ako aj ostatné potreby. Otec má v súčasnej dobe dlh na výživnom, pričom výživné má vyplácané formou náhradného výživného, teda otec má dlh voči štátu a o maloletú N. nejaví žiadny záujem.

Kolíznym opatrovník doporučil návrh otca na zníženie výživného zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, správou zamestnávateľa matky, správou o výške zárobku otca, dokladmi o poplatkoch, správou kolízneho opatrovníka, pripojením rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 2T/6/2013, pripojením spisov Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/179/2011, 9P/96/2010 a zistil tento skutkový stav:

Maloletá N. X., nar. XX.XX.XXXX je dieťa narodené počas trvania manželstva, ktoré manželstvo bolo rozvedené. Posledná úprava výživného bola stanovená rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/179/2011 zo dňa 26.01.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 25CoP/17/2012 zo dňa 16.05.2012, kedy bolo zvýšené výživné na maloletú N. zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 60,- eur mesačne, s účinnosťou od 01.09.2011.

V čase poslednej úpravy výživného maloletá N. navštevovala 4.ročník ZŠ, teda od 01.09.2011 v rámci sústavy základných škôl navštevovala 1.stupeň ZŠ.

Matka v čase poslednej úpravy výživného bola zamestnaná s priemerným mesačným zárobkom 486,24 eur a bývala v spoločnej domácnosti so svojou matkou a prispievala úhradami na bývanie.

Otec maloletého dieťaťa bol podnikateľ - živnostník, v odbore stavebníctva a dosahoval príjem 463,93 eur mesačne. Žil v spoločnej domácnosti s družkou V. X. v 1-izbovom byte a mal vyživovaciu povinnosť k maloletej M., nar. XX.XX.XXXX z družského pomeru s V. X., na výživu ktorej bolo určené výživné v sume 30,- eur a k maloletému P. M., nar. XX.XX.XXXX v sume 33,19 eur mesačne. V čase poslednej úpravy výživného proti otcovi maloletého dieťaťa bolo vedených viacero exekúcií a trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 2T/4/2010 právoplatným dňa 10.01.2012 bol uznaný vinným z trestného činu zanedbania povinnej výživy voči maloletej N. a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 1/jedného/ roka s podmieneným odkladom na 18 mesiacov.

V súčasnej dobe ako vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka maloletá N. navštevuje 7.ročník ZŠ B., kde jej matka platí ZRPŠ 10,- eur, stravné 20,- eur mesačne, cestovné 20,- eur, školské pomôcky 100,- eur ročne a výlety. Nemá žiadne zdravotné problémy.

Matka naďalej pracuje u toho istého zamestnávateľa s priemerným mesačným zárobkom 403,17 eur. Spolu s maloletou N. obývajú 2-izbový rodinný dom, riadne zariadený a udržiavaný v čistote a poriadku. Maloletá N. spáva v izbe s matkou, pričom v spoločnej domácnosti žije i stará matka F. T., o ktorú sa matka stará. Dom je v osobnom vlastníctve matky maloletej a všetky výdavky spojené s bývaním hradí sama a to elektrinu 24,- eur mesačne, domovú daň, odpad, polročne vodu 100,- eur, Digi TV 13,- eur mesačne a spláca pôžičku mesačne 60,- eur.

Otec v súčasnej dobe sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nakoľko na základe rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 2T/6/2013 zo dňa 18.06.2014 bol uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 2,3 písm. b/, c/ Tr. zák., nakoľko mu z ustanovení Zákona o rodine vyplýva povinnosť vyživovať svoje deti a to P. M., nar. XX.XX.XXXX, pričom rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 49P/221/2006 zo dňa 26.04.2007 právoplatného dňa 11.06.2007 bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 30 % zo životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, vždy do 15-teho dňa mesiaca vopred k rukám matky Q. E., pričom túto vyživovaciu povinnosť si riadne neplnil, plneniu sa úmyselne vyhýbal, tým, že ako súkromný podnikateľ dlhodobo nevykazoval zisky, napriek tomu si nehľadal iné vhodné zamestnanie a neprihlásil sa na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie a tiež si neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletej N. X., pričom tohto konania sa dopustil napriek tomu, že na základe trestného rozkazu Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 1T/110/2012 zo dňa 26.10.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.11.2012 bol za takýto čin odsúdený. Uvedeným rozsudkom mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov s tým, že na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Otec maloletého dieťaťa sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody od 12.06.2014 s tým, že trest mu končí 12.08.2016.

Okrem maloletej N. má vyživovaciu povinnosť k maloletej M. X. vo výške 30,-eur a maloletému P. M..

Zo správy Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Topoľčany zo dňa 02.04.2015 čl.50 vyplýva, že otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a posledná evidencia bola v období od 17.02.2014 do 11.06.2014.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne, odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť , ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena , alebo zrušenie výživného možné , len na návrh.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu, alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní , obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu , ak sa zmenia pomery.

Vyššie citované zákonné ustanovenie vyjadruje zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov zistených porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie výrazná zmena tých okolností - na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť nárast potrieb detí, najmä v súvislosti s ich pribúdajúcim vekom, fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ale

i zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy, a musí taktiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ustanovení § 78 ods. 3 ZR. Rovnako tak nemôže opomenúť existenciu ustanovenia § 62 ods. 2 ZR zakotvujúcu právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom

alebo negatívnom zmysle, ako i všeobecné hľadisko upravené v ustanovení § 75 ods. 1 ZR, podľa ktorého pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené pomery dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými iba bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.)

Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu má byť poskytované. Výživou dieťaťa je zabezpečovanie potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej; právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká jeho narodením. (§ 7 ods. 1 Obč. zákonníka)

Pri určovaní výživného je potrebné vziať do úvahy výkon osobnej starostlivosti o dieťa jedným z rodičov, pretože práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov poskytuje dieťaťu tvoria materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého z rodičov, ktorý ich poskytuje v peniazoch.

Súd na základe prevedeného dokazovania mal za to, že návrh otca na zníženie výživného nie je opodstatnený, keďže do tejto situácie v akej sa nachádza sa dostal svojím konaním, keďže si riadne neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletej N., plneniu sa úmyselne vyhýbal tým, že ako súkromný podnikateľ dlhodobo nevykazoval zisky, napriek tomu si nehľadal iné vhodné zamestnanie, neprihlásil sa na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, v dôsledku čoho mu vznikol dlh na výživnom vo výške 1.100,- eur. Súd zohľadnil i tú skutočnosť, že maloletá N. v súčasnej dobe navštevuje 2.stupeň ZŠ, je teda nepochybné, že matke sa zvýšili náklady na jej celkové zaopatrenie, či už školské potreby, hygienické potreby, záujmovú činnosť a pod.

Súd návrh otca na zníženie výživného ako neopodstatnený zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písm. a/ O.s.p. s tým, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 - 3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.